TERMENI DE REFERINȚĂ

Pentru selectarea a 15 organizații ale societății civile pentru implementarea activităților proiectului de grant ,,OSC reziliente + Bugetare Responsabilă = Implementare accelerată a Acordului de Asociere"

1. Descrierea proiectului

Donatori: Comisia Europeană și Fundația „Friedrich-Ebert"
Durata proiectului: Ianuarie 2023 – Iunie 2025
Bugetul total al proiectului: 1.1 mil. EUR

Centrul Analitic Independent Expert-Grup, în calitate de partener principal , în consorțiu cu Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE), AO Institutum Virtutes Civilis (IVC) și Fundația „Friedrich-Ebert" au demarat în ianuarie 2023 implementarea proiectului de grant finanțat de Comisia Europeană ,,OSC reziliente + Bugetare Responsabilă = Implementare accelerată a Acordului de Asociere" .

Proiectul se bazează pe experiența, materialele și lecțiile învățate din proiectul ,,Bugetul Meu" ("Inform, Empower, Act") finanțat de Uniunea Europeană (UE) și implementat de Expert-Grup și IPRE în perioada 2019-2022, care a avut ca scop sporirea transparenței bugetare și participarea OSC-urilor locale la procesele bugetare.

Obiectul general proiectului este să crească și să consolideze capacitățile organizațiilor societății civile pentru a susține implementarea condiționalităților aferente procesului de aderare a Republicii Moldova în UE și a agendei Acordului de Asociere, la nivel național și local.

Obiectivele specifice:

1. Îmbunătățirea capacităților, asigurarea rezilienței și sporirea participării OSC-urilor în procesul de monitorizare a bugetelor și realizare a funcției de advocacy, la nivel central și local, cu accent prioritar pe analiza bugetului în contextul implementării AA și al procesului de aderare a Republicii Moldova la UE.

2. Fortificarea capacităților și creșterea gradului de implicare a membrilor celor 3 platforme ale societății civile: (i) Platforma Națională a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic (ii) Platforma Societății Civile UE-Moldova" și (iii) Grupul Consultativ Intern UE-Moldova pentru Comerț și Dezvoltare Durabilă, pentru a acționa consolidat și a susține implementarea AA și a condiționalităților aferente procesului de aderare a Republicii Moldova în UE.

Principalele activități prevăzute în cadrul proiectului:

- Dezvoltarea unui program de capacitare și, respectiv, instruirea OSC-urilor beneficiare a proiectului privind monitorizarea bugetului, în vederea sporirii implicării acestora în monitorizarea cheltuielilor bugetare și în activitățile de advocacy, la nivel central și local;

- Elaborarea și publicarea de către OSC-urile beneficiare a 30 de rapoarte de monitorizare a cheltuielilor, care vor ca avea ca subiect bugetele și politicile de la nivel local și central, legate de agenda de europenizare;
- Realizarea evenimentelor de vizibilitate și advocacy privind monitorizarea bugetului la nivel local și central;
- Finanțarea unui secretariat comun pentru cele trei platforme ale OSC menționate mai sus, care să asigure ca membrii platformele acționează consolidat în ceea ce privește implementarea agendei AA și de europenizare;
- Instruirea membrilor celor 3 platforme ale OSC pe aspectele ce țin de consolidarea guvernanței și competențelor acestora în contextul implementării AA și agendei de europenizare;
- Lansarea și desfășurarea unei campanii de vizibilitate și informare în rândul OSC-urilor cu privire la importanța angajamentului civic în promovarea AA și agendei de europenizare;
- Desfășurarea unei campanii de advocacy la nivel național și european, cu scopul de a informa publicul național și internațional despre progresul în realizarea reformelor de pe agenda de europenizare;

Grupul țintă și beneficiarii finali ai proiectului:

Pentru implementarea **primului obiectiv specific** al proiectului, grupul țintă va fi reprezentat de 15 OSC-uri comunitare din 5 regiuni de dezvoltare ale țării: Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia și Transnistria, care vor beneficia de instruiri în vederea consolidării capacităților, și vor primi granturi pentru desfășurarea activităților de monitorizare a bugetelor și de advocacy prevăzute în proiect. Astfel, estimativ, 45 de membri ai OSC-urilor selectate (3 persoane per OSC) vor fi instruiți pentru a obține expertiza necesară și a fi capabili să se implice constructiv în procesele bugetare: analiza bugetelor locale și de stat, monitorizarea planificării și execuției bugetare, concentrându-se în principal pe monitorizarea bugetelor în contextul implementării AA, a agendei de europenizare și a utilizării asistenței oferite de UE.

Pentru realizarea celui **de-al doilea obiectiv specific al proiectului**, grupul țintă în va constitui cele trei platforme ale OSC-urilor: (i) Platforma Națională a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic (ii) Platforma Societății Civile UE-Moldova" și (iii) Grupul Consultativ Intern UE-Moldova pentru Comerț și Dezvoltare Durabilă, care vor beneficia de instruire și de suport financiar. Este planificat ca aproximativ 75 de OSC-uri care sunt membri activi ai acestor platformelor, să fie selectate pentru a beneficia de instruire privind managementul și dezvoltarea organizațională, atragere a fondurilor, raportare financiară, advocacy și alte aspecte importante pentru dezvoltare sustenabilă a OSC-urilor. Suportul financiar oferit sub formă de grant va fi orientat spre crearea unui secretariat comun al acestor trei platforme.

Finalmente, reieșind din obiectivele proiectului de a asigura implementarea accelerată a AA și de avansa în procesul de aderarea la UE, proiectului are ca beneficiar final întreaga populație a țării, inclusiv regiunea transnistreană.

2. Obiectivul general al prezentei sarcini

Esența primului obiectiv specific al proiectului este de a construi și consolida capacitățile OSC-urilor comunitare de a monitoriza bugetul, și a încuraja implicarea lor în activități de advocacy privind alinierea bugetelor și politicilor la prioritățile agendei de europenizare și AA, contribuind astfel la accelerarea procesul de reformă.

În acest sens, în baza unui proces competitiv, vor fi selectate 15 OSC din cele 5 regiuni de dezvoltare: Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia și Transnistria (3 OSC per regiune).

Fiecare OSC selectată va beneficia de un sprijin financiar sub formă de grant în valoare de maxim 20 000 EUR, alocat pe toata durata proiectului pentru a asigura finanțarea activităților prevăzute în proiect. Finanțarea va fi destinată pentru acoperirea costurilor salariale, costurilor administrative relevante și celor aferente tranzacțiilor bancare.

Beneficiarii de grant vor asigura realizare a cinci obiective cheie:

- monitorizarea bugetelor locale și a celui de stat, inclusiv a resurselor financiare primite de la partenerii de dezvoltare, cu un accent deosebit pe proiectele de infrastructură locală și regională, servicii sociale, servicii publice și alte proiecte relevante legate de agenda AA și cea de Europenizare;
- monitorizarea, împreună cu echipa centrală de proiect, a cheltuielilor bugetului de stat pentru proiectele și politicile conexe agendei de Europenizare, în special cele legate de: sectorul justiției și reforma anticorupție; politicile ocupare a forței de muncă; servicii sociale; eficiență energetică și energie regenerabilă; servicii publice; și drepturile omului, inclusiv egalitatea de gen;
- participarea, împreună cu echipa centrală de proiect, la activitățile de vizibilitate și advocacy la nivel local;
- să devină centre de resurse locale, capabile să mobilizeze alte OSC și activiști civici la nivel local să se implice în activități de bugetare participativă și monitorizare a proceselor bugetare;
- implicarea în activitățile platformelor OSC (menționate mai sus) prin furnizarea de informații în procesul de elaborare a notelor de poziție, care să reflecte perspectiva locală/regională, dar și participarea la evenimentele și activitățile de advocacy ale platformelor.

3. Principalele activități ale OSC-urile selectate

Etapa de pregătire

Pentru implementarea proiectului, fiecare OSC selectată va participa la o etapă pregătitoare. Astfel, 45 de reprezentați ai OSC-urile beneficiare (3 persoane din cadrul fiecărei OSC) vor urma o instruire organizată de echipa centrală de proiect. Instruirea este concepută pentru a crește capacitățile OSC-urilor în monitorizarea bugetului și implicarea în activitățile de advocacy legate de implementarea agendei de Europenizare. În special, instruirea se va axa pe 5 module separate (1 zi per modul), și anume:

1. concepte principale privind participarea civică în procesul bugetar la nivel local și central; interpretarea datelor bugetare la nivel central și local și înțelegerea oportunităților de advocacy; analiza cheltuielilor bugetare; și inițierea activităților de comunicare și advocacy, în baza constatărilor activităților de monitorizare bugetară și analiză a cheltuielilor;
2. evaluarea corelației dintre procesul bugetar și agenda de Europenizare, înțelegerea lacunelor și oportunităților, identificarea priorităților de advocacy pentru politici;

3. desfășurarea activităților de analiză și monitorizare a cheltuielilor în domeniile sociale și ale drepturilor omului (servicii publice, servicii sociale, politici de ocupare a forței de muncă, drepturile omului și politici de gen etc.);

4. desfășurarea activităților de analiză și monitorizare a cheltuielilor în sectorul justiției;

5. desfășurarea activităților de analiză și monitorizare a cheltuielilor în domeniul economice (investiții publice, subvenții, activități de creare de locuri de muncă. și de promovare a exporturilor etc.).

Activități care vor fi realizate de OSC selectate

- Fiecare OSC va fi responsabilă de elaborarea a 2 analize/rapoarte de monitorizare a cheltuielilor bugetare: una ce ține de nivelul local și alta de nivelul central. Subiectele se vor concentra pe anumite proiecte și politici legate de agenda de europenizare și vor fi selectate de OSC, ținând cont de cunoștințele lor privind contextul și prioritățile locale, în coordonare cu experții echipei centrale de proiect. Metodologia și modul de realizare a analizelor va urma abordarea prezentată în cadrul etapei de instruire. Pe tot parcursul procesului de elaborare a rapoartelor, OSC-urile locale vor colabora activ cu echipa centrală de proiect, care le va oferi îndrumări practice și mentorat pentru a asigura calitatea, relevanța și impactul necesar al acestor rapoarte.
- Fiecare OSC va desfășura activități de vizibilitate și advocacy pentru a promova rezultatele rapoartelor independente de monitorizare a cheltuielilor bugetare pe care le-au elaborat. Activitățile de vizibilitate și advocacy vor include 2 mese rotunde publice (una la nivel central și una la nivel local).
- OSC-urile se vor implica în activități de networking cu alte OSC-uri, pentru a asigura un schimb de experiență și lecții învățate între OSC și, în special, între OSC-urile locale (mici) și OSC-urile centrale (bine stabilite).

4. Graficul de realizare a activităților

Activitățile vor fi implementate conform următorului calendar estimativ:

- Participarea la un training de 5 zile organizat de echipa centrală de proiect: până la sfârșitul lunii August 2023;
- Elaborarea rapoartelor independente de monitorizare a cheltuielilor bugetare: Septembrie 2023 – Decembrie 2024
- Desfășurarea activităților de vizibilitate și advocacy: Septembrie 2023 – Decembrie 2024;
- Implicarea în activități de networking, asigurând schimbul de experiență și lecții învățate cu alte OSC: până la sfârșitul proiectului.

5. Cerințe generale și specifice de eligibilitate pentru OSC

Cerințe generale:

- Organizația este înregistrată legal pe teritoriul Republicii Moldova;
- Se va acorda preferință OSC-urilor comunitare care lucrează activ la nivel local/regional;
- Independența față de orice partid politic sau autoritate publică;

- Capacitate de a acționa conform statutului/regulamentului în domeniul bugetării participative;

Cerințe specifice:

- Minim 3 ani de experiență în implementarea proiectelor și activităților care vizează monitorizarea bugetelor centrale/locale, mobilizarea comunităților locale și conlucrarea cu autoritățile publice locale;
- Experiența anterioară în implementarea granturilor, sub-granturilor finanțate de UE sau de alți parteneri de dezvoltare este considerată un avantaj.

Criteriile de bază pentru evaluare vor include, dar nu se vor limita la: experiența în gestionarea proiectelor similare, capacitatea de a mobiliza comunitățile locale, inclusiv reprezentanții grupurilor vulnerabile, capacitatea de a conlucra în mod productiv cu autoritățile publice locale, reputația la nivel local, independența și integritatea candidaților și disponibilitatea de a participa la programul de instruire organizat de echipa centrală de proiect.

6. Procedura de aplicare

OSC-urile interesate sunt invitate să depună dosarul de participare, care va cuprinde următoarele documente:

- o scrisoare de motivație scurtă, în care se va indica obiectivele și rezultatele ce vor fi obținute în urma utilizării grantului. Scrisoarea va indica de asemenea în care regiune a țării organizația preferă să lucreze (Nord, Centru, Sud, Transnistria, Găgăuzia așa cum sunt acestea definite în Legea privind dezvoltarea regională nr. 438 / 2006);
- o scurtă descriere a organizației (1-2 pagini);
- bugetul propus pentru desfășurarea activităților de proiect;
- lista proiectelor relevante implementate anterior (nicio limită);
- Certificatul de înregistrare al organizației (extrasul din Registrul de Stat al Persoanelor Juridice eliberat cu cel puțin 12 luni înainte de data depunerii cererii va fi solicitat în cazul semnării contractului);
- raportul de activitate al organizației pentru cel mai recent an;
- Statutul organizației;
- situațiile financiare pentru ultimii 3 ani (bilanțul contabil, balanța de profit și pierderi, etc.);
- cel mai recent raport de audit al situațiilor financiare ale organizației (dacă este disponibil).

Aplicația va fi depusă în limba română.

Dosarul de aplicație trebuie transmis până la data de 1 martie 2023, ora 18:00, la adresa de email procurari@expert-grup.org.

Informații adiționale pot fi solicitate prin expedierea unui email la: ecaterina@expert-grup.org (Ecaterina Rusu, manager de proiect).